

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Willem den Ouden
<i>Onderwerp</i>	Raadsinformatiebrief
<i>Datum</i>	27-03-2025

Kennisnemen van

De regionale en lokale ontwikkelingen in de warmtetransitie; het herijken van de transitievisie warmte tot een warmteprogramma, de huidige stand van zaken rondom de lokale aanpak isolatie en start van het veldonderzoek ten behoeven van het Soortenmanagementplan.

Inleiding

De warmtetransitie is een verzamelbegrip voor alles dat nodig is om de gebouwde omgeving in 2050 volledig aardgasvrij te maken. Zowel de rijksoverheid, als de provinciale overheid als de regio Hart van Brabant en de individuele gemeentes hebben hier een rol in. Op landelijk niveau is dit via het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) en op *regionaal niveau* via de Regionale Energie- en Klimaart strategie (REKS). In het Klimaatakkoord worden de gemeenten aangewezen als de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving.

In deze brief geven wij u informatie over de belangrijkste ontwikkelingen rondom de warmtetransitie op rijksniveau en vertellen wij u tot welke stappen dat geleid heeft in onze gemeente. Tot slot vindt u bij deze brief een memo waarin u geïnformeerd wordt over de rol en projecten die de regio Hart van Brabant oppakt rondom de warmtetransitie.

Informatie

Ontwikkelingen op rijksniveau

Nieuwe wetten: Wgiw en Wcw

Het Rijk heeft rondom de transitie naar aardgasvrije op dit moment twee wetsvoorstellen gedaan, de Wet gemeentelijke instrumenten warmte (Wgiw) en de Wet collectieve warmte (Wcw). Deze Wgiw en de Wcw zijn bedoeld om de gemeente meer regie te geven in de warmtetransitie

De Wgiw (Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie) geeft de gemeente een aantal instrumenten die ze kan inzetten bij de wijk- of gebiedsgerichte aanpak van het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. De wet geeft de gemeenten daarvoor een zogenaamde 'aanwijsbevoegdheid' ("over x jaar moet dit gebied gasvrij zijn") en verplicht de gemeenten tot het vijfjaarlijks maken van een warmteprogramma onder de Omgevingswet.

De Wet Collectieve Warmte (Wcw) vervangt de huidige Warmtewet. Het doel van de nieuwe wet is om de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten te vergemakkelijken en zo de energietransitie te bevorderen. De wet is bedoeld om de betaalbaarheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid van

collectieve warmtelevering te waarborgen. Met deze wet krijgen gemeenten de mogelijkheden om 'warmtekavels' aan te wijzen voor gebieden waarbinnen een collectief warmtesysteem gerealiseerd moet worden. Het zijn ook de gemeenten die een warmtebedrijf toestemming moeten verlenen om binnen zo'n kavel warmte te transporteren en leveren.

Er staat in de Wcw dat warmtebedrijven voor meer dan 50% in handen moeten zijn van publieke partijen. Tot slot bevat de WCW ook regulering om de komende jaren stapsgewijs de koppeling tussen de prijs voor warmte en gas kan los te laten. Hiermee wordt op termijn toegewerkt naar een meer op kosten gebaseerd tarief voor de levering van warmte.

De Wgiw is door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. De wet treedt gefaseerd in werking. De eerste onderdelen zijn reeds op 1 januari 2025 in werking getreden. De rest van de Wgiw treedt naar verwachting op 1 januari 2026 in werking. De Wcw moet nog naar beide kamers en wordt naar verwachting in het voorjaar van 2025 besproken. Indien deze wordt aangenomen treedt deze naar verwachting 1 januari 2026 in werking.

Natuurvriendelijk isoleren en Soortenmanagementplan (SMP)

Verschillende diersoorten (o.a. vogels en vleermuizen) nestelen of schuilen bijvoorbeeld onder daken of in de spouwmuren van woningen. Landelijke regelgeving bepaalt dat voor ingrepen die gevolgen kunnen hebben voor het voortbestaan van deze diersoorten, zoals het isoleren van de woning, een vergunning moet worden aangevraagd bij de provincie. Omdat het om diverse redenen niet wenselijk is deze vergunning per woning aan te vragen moeten gemeenten een Soortenmanagementplan opstellen. Op basis van zo'n plan kan een gebiedsbrede vergunning worden verleend. Vooruitlopend daarop kunnen gemeenten op dit moment wel doorgaan met isolatie-acties, mits zij werken volgens de landelijke aanpak natuurvriendelijk isoleren. Echter is het percentage woningen dat onder deze regeling geïsoleerd mag worden beperkt.

Warmteprogramma

Alle gemeenten moeten eind 2026 een warmteprogramma hebben vastgesteld. Dit wordt een wettelijk verplicht programma onder de omgevingswet. Het warmteprogramma kan worden gezien als de vervanger van de huidige transitievisie warmte. Door het op te nemen als onderdeel van het instrumentarium van de Omgevingswet, wordt de warmtetransitie expliciet tot een ruimtelijk orderingsvraagstuk gemaakt. Dat is logisch. Er zal boven- en ondergronds ruimte gereserveerd moeten worden voor alle voorzieningen die nodig zijn voor die transitie, waaronder meer transformatorhuisjes, extra leidingnetwerken, eventuele buurtbatterijen etc. In een warmteprogramma beschrijft een gemeente de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Er staat een beschrijving in van mogelijke toekomstige warmtebronnen met bijbehorend beoogd tijdspad van de verduurzaming per wijk, buurt of dorpskern (het schaalniveau staat vrij). Hiervoor wordt een ondersteuningsaanbod aangeboden vanuit het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW).

Ontwikkelingen op gemeentelijk niveau

Warmteprogramma

We hebben de eerste stappen gezet in het opstellen van het warmteprogramma. Dit doen we in nauwe samenwerking met Hilvarenbeek en Oisterwijk én met de regio Hart van Brabant. Het programma wordt ter vaststelling aan het college aangeboden in 2026. Na vaststelling in het college zullen wij u informeren.

Lokale Aanpak Isolatie / Nationaal Isolatie Programma.

Het isoleren van woningen is een belangrijke eerste stap in het aardgasvrij maken. Het Rijk heeft daarom budget beschikbaar gesteld waarmee gemeenten inwoners onder bepaalde voorwaarden kunnen voorzien van subsidie om hun woning te isoleren. De gemeente Goirle heeft reeds tranche één en twee van deze gelden aangevraagd en ontvangen. De derde en tevens laatste tranche zal binnenkort worden aangevraagd. Woningeigenaren van woningen met een energielabel D, E, F of G en een WOZ-waarde onder €489.000,00 kunnen binnenkort subsidie ontvangen om isolatiemaatregelen te treffen. Belangrijk aandachtspunten hierbij zijn het ontzorgen van de bewoners en doelgroep die kampt met energiearmoede. Er wordt een serviceprovider geworven en een subsidieregeling zal binnenkort aan het college worden voorgelegd ter vaststelling.

Natuurvriendelijk isoleren en Soortenmanagementplan (SMP)

De gemeente Goirle heeft succesvol een aanbestedingstraject doorlopen en heeft een partij gecontracteerd die de werkzaamheden gaat verrichten waarmee een gebiedsgerichte vergunning onder het SMP kan worden aangevraagd. Zij hebben reeds een onderzoeksopzet en een Quickscan opgeleverd. Het veldonderzoek naar de diersoorten is gestart en zal doorlopen tot in het najaar. Naar verwachting heeft de gemeente Goirle daarmee eind 2026 een SMP. We gaan er vanuit dat op basis van de werkzaamheden die nu al verricht worden Goirle binnenkort gebruik kan maken van Pre-SMP beleid, waardoor het percentage woningen dat geïsoleerd mag worden omhoog zal gaan. We wachten nu nog op het moment dat de provincie dit Pre-SMP beleid vast stelt.

Ontwikkelingen op regionaal niveau

U kunt meer informatie vinden over de ontwikkelingen op regionaal niveau in bijgevoegde memo.

Bijlagen

Memo regionale ontwikkelingen warmtetransitie